

УДК 7.071 "18/19"

Роксолана Патиккандидат мистецтвознавства, професор
перший проректор Львівської національної
академії мистецтв<https://orcid.org/0000-0002-1520-1185>

«Нариси з історії української промисловости» (1936): до питання вивчення теоретичної спадщини Володимира Січинського

Анотація. Метою дослідження є огляд науково-теоретичної спадщини В. Січинського, створеної у період 1923–1943 рр., зокрема кола літератури, що лягли в основу вивчення історії української промисловости. Зазначений період, т. зв. «празький», вважається одним із найплідніших у науково-дослідній і творчій діяльності В. Січинського. У цей час він працює викладачем в Українській студії пластичного мистецтва, Українському високому педагогічному інституті ім. Драгоманова, Українському вільному університеті. Володимира Січинського габілітовано на звання доцента, а згодом за працю з теорії мистецтва надано звання професора кафедри історії мистецтва філософічного факультету. Учений активно розвивав і поглиблював свої наукові дослідження, виступав із численними доповідями і публікаціями про українське мистецтвознавство, брав участь у низці міжнародних конгресів, де презентував свої наукові досягнення. Володимир Січинський публікує свої наукові статті, рецензії, доповіді про народне мистецтво і архітектуру, історію розвитку художніх промислів, про діяльність українських митців тощо у виданнях «Науковий збірник», «Україна» та «Бібліологічні вісті». Методологія дослідження. Застосовано порівняльно-типологічний метод аналізу теоретичних праць В. Січинського. Для дослідження теоретичної спадщини обрано також методи наукового дослідження текстів, зокрема, метод класифікації, що посприяло детальному вивченню галузі декоративного і прикладного мистецтва, зокрема історії української промисловости, поділу її за тематикою та проблематикою. Наукова новизна дослідження полягає у тому, що вперше здійснено аналіз науково-теоретичної спадщини В. Січинського у контексті вивчення історії української промисловости.

Висновки. Встановлено, що Прага стала платформою для подальшого формування науковця В. Січинського. Результатом діяльності вченого у період 1923–1943 рр. стали низка наукових праць, які зробили помітний внесок у розвиток вітчизняного мистецтвознавства, історії та теорії декоративно-ужиткового мистецтва, зокрема аналіз історичних фактів щодо розвитку української промисловости

Ключові слова: теоретична спадщина, празький період, декоративне і ужиткове мистецтво, українська промисловість.

Постановка проблеми. Після Першої світової війни Прага набуває статусу основного центру еміграції для українців. Саме сюди 1921 р. з Відня перенесено Український Вільний Університет, згодом тут засновано Український високий педагогічний інститут ім. Драгоманова, а 24 грудня 1923 р. – Українську студію пластичного мистецтва.

Найплідніший 20-річний період теоретико-дослідницької та творчої діяльності визначного українського науковця В. Січинського також пов'язаний з Прагою, куди він у 1923 р. був змушений переселитися з Польщі як політичний емігрант.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження теоретично-наукового доробку В. Січинського, зокрема галузі українського декоративного і прикладного мистецтва, не знайшло широкого висвітлення у працях вітчизняних науковців. Зокрема, можна виокремити працю І. Кейвана «Володимир Січинський: архітект, мистець-графік, мистецтвознавець, дослідник» [3], у якій принагідно розглядаються творчі і наукові здобутки В. Січинського. Дослідження М. Мушинки «Володимир Січинський та русини-українці Словацької республіки» [10] містить велику кількість архівних документів та епістолярної спадщини вченого, побіжно простежуються у хронологічній послідовності визначні події життя і наукова діяльність вченого, спрямована, в основному, на вивчення творчості В. Січинського як архітектора-практика, що працював на теренах Пряшівщини (у Михайлівцях та Комарнику) і його наукові дослідження у Східній Словаччині. Дослідниця В. Логвіна [7] здійснює короткий огляд діяльності В. Січинського як вченого-історика, обґрунтовує його значний внесок у до-

слідження і систематизацію історії України з найдавніших часів до XX ст., Трембіцький А. [19] проаналізував досягнення Є. Січинського та його сина В. Січинського у сфері українського національного мистецтва, а саме – кераміки, порцеляни та гончарства з давніх часів до початку XX століття.

Мета дослідження – дослідити науково-теоретичну спадщину В. Січинського у період 1923–1943 рр., що стали основою для вивчення історії української промисловості.

Виклад основного матеріалу. До 1923 р. науковець підвищує свою кваліфікацію в університеті й одночасно працює як викладач перспективи, перспективного рисунка та інших предметів в Українській студії пластичного мистецтва. Його було обрано лектором Українського високого педагогічного інституту ім. Драгоманова. Також він відвідує лекції філософічного факультету УВУ і є слухачем лекцій з мистецтвознавства у Карловому університеті. 1927 року В. Січинському надано звання доктора філософії за працю «Архітектура Крехівського монастиря по деревориту 1699 р.». Науковець став одним із перших докторів філософії УВУ. Цього ж 1927 р. В. Січинський габілітувався на звання приват-доцента кафедри всесвітнього й українського мистецтва в Українському високому педагогічному інституті ім. Драгоманова, а після його закриття певний час працював в Українському технічному господарському інституті. Звання професора кафедри історії мистецтв філософічного факультету УВУ В. Січинському надали у березні 1942 р. за працю у галузі теорії мистецтва [10, с. 33].

Попри свою науково-педагогічну діяльність у чотирьох вищих закладах Праги, де викладає різні предмети – всесвітню й українську історію, географію, образотворче мистецтво, теорію мистецтва, В. Січинський кілька років (від 1 вересня 1936 до 31 грудня 1943 р.) викладав новий предмет – українське краєзнавство в Українській реальній гімназії в Морджанах (і у Ржевниціях) біля Праги і навіть видав з цього предмета підручник – «Вступ до українського краєзнавства» (Прага, 1937), у якому наголошував на значенні назви як національного імені. «Адже, – писав учений, – одна спільна назва сприяє об'єднанню народу, витворює в ньому спільність устремлінь, світогляду, почувань, провадить до кращого розуміння колективної праці у всіх ділянках життя

– культурного, господарського і політичного» [15, с. 30]. Крім того, він викладав тут історію, географію, малювання та креслення.

Попри велике педагогічне навантаження, учений розвивав і поглиблював свої наукові дослідження, виступаючи з численними публікаціями, що стануть згодом неоціненним внеском в українське мистецтвознавство.

Володимир Січинський бере активну участь у низці міжнародних конгресів, де «...широко розкриває світовій науковій громадськості багаті надбання українського народного мистецтва й архітектури» [10, с. 33]. Його залучено до роботи Першого і Другого конгресу слов'янських географів та етнографів (1924 і 1927 рр.), 1-го Міжнародного з'їзду у справі народного мистецтва 1928 року, 4-го Міжнародного з'їзду бібліотекарів і приятелів книги.

Міжнародний з'їзд у справі народного мистецтва, що відбувся 7–13 жовтня 1928 р. у Празі, мав велике значення з огляду на розроблення методів наукових досліджень у ділянці народного мистецтва, а також споріднених наук. Вирішувалося, як зберегти народне мистецтво в умовах інтенсивного розвитку світової промисловості. Було зазначено: «Комісія інтелектуальної корпорації не бажає собі того, щоби національні прикмети зникали, навпаки вона хоче їх плекати і скласти одну з них гармонійну цілість» [1].

Працюючи і надалі у галузі мистецтвознавчих досліджень, професор В.Січинський за посередництвом М. Грушевського підтримує тісні контакти з Всеукраїнською академією наук у Києві і завдяки цьому має змогу публікувати свої праці на сторінках таких видань, як «Науковий збірник», «Україна» та «Бібліологічні вісті». Це, зокрема, статті «Книжна графіка Павла Ковжуна», де науковець подає біографічні відомості про художника, а також коротко характеризує окремі екслібриси; «Книжна графіка Роберта Лісовського», «Брама в Мілеті і фасад катедри у Володимирі Волинському». Декілька рецензій В. Січинського були опубліковані в журналі «Україна».

Перебуваючи у Празі, Володимир Січинський не втрачає зв'язків і з культурним середовищем Львова, завдяки чому упродовж 1923–1930 рр. публікує 35 статей та рецензій у львівських часописах. Як правило, ці розвідки виходили друком у видавництві НТШ: «...рукопис читали або доповідали про нього на засіданнях секцій чи комісії і

без серйозних зауважень пропонували до друку» [10, с. 38].

Під час поїздки до Львова В. Січинський щоразу відвідує НТШ, коли є нагода бути присутнім на зібраннях членів наукового товариства, виголошує доповіді чи звіти. 1930 року на засіданні історично-філологічної секції НТШ професора В. Січинського одногласно обрано дійсним членом товариства. Він згадував: «Вибір дійсним членом НТШ мене дуже порадував, тим більше, що був для мене несподіванкою. Цей факт був одним з найкращих подій мого життя від часу мого перебування на еміграції» [6]. Членство в НТШ стало оцінкою його наукових заслуг перед українською наукою. Ще першою виданою у Львові розвідкою була книжка «Бойківський тип дерев'яних церков на Карпатах» (1927), а згодом, у 1928 р. виходить друком праця «Будівництво міста Потилича», де В. Січинський подає детальну історію міста, змальовує його політичне та економічне становище, робить опис та виконує власноруч рисунки окремих пам'яток дерев'яного будівництва XVI – XVII ст. 1929 року учений публікує велику розвідку «Сутківська твердиня», де досліджує історію міста та його будівель, подає детальний опис і обміри пам'яток архітектури. Також у Львові виходять друком такі праці В. Січинського: «Вежа і дім Корнякта у Львові» (1933), «Андрієнко» (1934), «Архітектура катедри св. Юра у Львові» (1934), «Св. Юр» (1934), «Архітектура Лаврова» (1936), «Григорій Левицький» (1936), «Замкова церква Миколая у Львові» (1936), «Українське дерев'яне будівництво і різьба» (1936) та «Нариси з історії української промисловости» (1936).

Варто докладніше розглянути останню працю, а саме з'ясувати, які галузі української промисловості увів у своє дослідження Володимир Січинський і яких висновків дійшов на основі цього матеріалу.

Через труднощі, що були пов'язані з пошуком, опрацюванням і синтезуванням матеріалу у тогочасній науковій і популярній літературі, автор обмежує обсяг своїх «Нарисів...» певними рамками. Насамперед він опрацьовує найстарші види «обробної промисловості», що, на його думку, з часом стали основою для «модерної промисловості», зокрема, це стосується папірень. «Розмір паперового виробництва, – зазначає він, – справді свідчить про культурний рівень народу, бо ж у старовину папір уживався майже виключно

для писання, друку книжок та ін. видань. І саме Україна в старі часи мала дуже поширене паперове виробництво і то значно раніше, як в сусідніх краях, наприклад на Московщині» [11, с. 5].

Паперове виробництво як місцевий промисел постає в Україні щонайпізніше на початку XVI ст. у Галичині, в середині XVI ст. – на Волині й з початком XVII ст. – на Придніпров'ї і то переважно у містах або ж у тих передмістях і селах, які мали господарський зв'язок із містом. Учений зазначає, що це явище можна пояснити тим, що взагалі усі підприємства доби Ренесансу (в Україні – до середини XVII ст.) постали у нас в умовах міської організації праці, коли рівнобіжно зі зростанням господарської промисловості міст розвивається промисел у всіх галузях виробництва. Організаторами й фундаторами цього промислу були переважно міщани, а технічними керівниками ставали ремісники-майстри, котрі застосували свої знання у т. зв. цехових організаціях ремісників. Автор припускає, що першими майстрами і робітниками, які працювали в українських папірнях, були чужинці, переважно німці, проте «...у XVIII ст. ми здибаємо у різних документах майже виключно українців» [11, с. 9]. Він вважає прикметним і те, що технологічний процес виробництва, назви верстатів мали свою українську термінологію.

Володимир Січинський переймався, що «вже з настанням XX ст. виробництво паперу в Україні цілком підупало, а ті старі папірні, котрі ще збереглися з минулих часів (переважно на Волині й Поділлі), технічно не вдосконалювалися та зі своєю кількісно малою продукцією не задовольняли вповні потреби населення» [11, с. 15–18].

Наступний розділ у «Нарисах з історії української промисловості» – присвячено виробництву скла, яке від XVI ст. має назву гутництва, оскільки техніка виробництва була розвинена на високому рівні. Про це свідчить низка «технічної термінології» та спеціалізації гутних майстрів і робітників (гутники, шулярі, осмольники, складачі, попельники, будники, окрім того при гутах були гончарі, ковалі, шклярі, золосії, окладчики, підвозчики, носії). [11, с. 21]. Учений описує найдавніші гуті в Україні та зв'язок їх із місцевостями, багатими на поташ. У своєму дослідженні він згадує ті регіони України, де існували гуті, самих гутників та власників гут, а також ті вироби, які вони виготовляли. «...Щоби зрозуміти оскільки

різноманітної форми була посуда, – зазначає він, – досить вказати, що в українській мові заховалося 50 різних назв скляної посуду, відповідно до призначення і форм кожної посудини. Найбільш поширеними були вироби повсякденного вжитку – баньки, глеки, графінці, кубки, кухлі, миски чи таці, штофи, полуштофи, слоїки, барильця, погребні, куманці, кварта, чарки; різноманітні округлі і чотиригранні (маленькі і великі) сум'ї. Окрім того, велика кількість святочної посуду незвичайної форми, фігурний посуд і забавки «великої мистецької вартости» [11, с. 29].

Вивчаючи питання постання і розвитку гутництва, автор доходить висновку, що у формах українського скляного посуду можна простежити риси різних світових стилів – «від романських араїзмів і аж до прикмет бароко з його пишністю і декоративізмом», що, на думку В. Січинського, були перейняті разом із технічними засобами з венеційських, німецьких і польських виробів. Але врешті-решт учений усе-таки схиляється до думки, що українське скло має свій «окремий характер, подекуди навіть оригінальні форми» [11, с. 29].

Науковець вважає, що розвиток українського скляного виробництва XVII – XVIII ст. сягнув такого високого рівня, що українська скляна продукція тривалий час не тільки задовольняла місцеві потреби, а й слугувала предметом експорту, насамперед до Росії та Білорусі, а також до Латвії, що була важливим осередком торгівлі з різними державами. Володимир Січинський стверджує, що за зразками українського скляного посуду виготовляли посуд у Росії. Цей факт він пояснює тим, що на Жабинському скляному заводі у Ямбурзькому повіті Петербурзької губернії нарівні з «цесарським» виробляли «черкаський» посуд – за зразками українського скла (у XVII – XVIII ст. «черкасами» чи «черкесами» називали власне українців) [11, с. 30]. Загалом «черкаський» посуд – це була усталена назва найкращого скла українського виробництва.

Обробку глини В. Січинський вважає, безсумнівно, однією із найдавніших і найбільш розвинутих галузей промисловості, що перебувала на високому технологічному рівні. Він проводить глибокий аналіз історії розвитку цієї галузі від найдавніших, «передісторичних» часів (бл. 2500–2000 р. до н.е.), коли виробництво посуду на території України вже було поширене і дало «су-

цільний тип так званої «передмікенської» культури, себто попередниці великої мікенської (чи егейської) культури» [11, с. 35], і аж до кінця XIX та початку XX ст., часу, на який припадає велике зацікавлення виробами керамічної промисловості, що спричинило постання «народовецького» напрямку. Народні мотиви стали визначальними у видабах мистецько-промислових шкіл і майстерень (керамічна школа у Коломиї, майстерня І. Левинського у Львові, мистецько-промислові школи у Миргороді, Києві, Кам'янці-Подільському). Однак В. Січинський зазначає, що ці «шкільні вироби» не були пов'язані з фабричним виробництвом і не мали на них впливу під мистецьким оглядом [11, с. 56].

Перелічуючи основні центри виробництва кераміки XI – XII ст., учений згадує Київ, Чернігів, Корсунь. Він вважає, що вже від старокняжих часів, крім форм, що нагадують грецькі амфори, дзбанки та інші античні вироби, з'являються й нові оригінальні форми посуду, ковшів, чарок та ін. Володимир Січинський зазначає, що, під оглядом стилістики, переважають візантійські зразки (у найдавніші часи сирійські), а також спадщина великої грецької культури. Певне значення мали й місцеві традиції – попередні досягнення керамічного виробництва. [11, с. 58].

Після занепаду керамічного виробництва у XIV – XV ст. керамічні форми XVII – XVIII ст. вирізняються великою пишністю й багатством, що відповідає стилю бароко, який приходить до нас у середині XVII ст., але «знаходить своєрідну творчу перерібку в руках українських мистців» [11, с. 38]. Учений вказує на високий технологічний рівень тогочасних керамічних виробів. Як свідчать літературні джерела, українських майстрів дуже шанували і запрошували до інших країв.

Автор «Нарисів...» указує на слабкий розвиток керамічної промисловості в межах УРСР після того, як почали організовувати керамічні артілі та відкривати «експериментальні» майстерні. «Все це сталося після того, – пише він, – коли в 1930 р. було розгромлено Межигірську та інші школи за «національний ухил» – саме за плекання народних зразків!» [11, с. 40].

Про текстильну промисловість В. Січинський відгукується як про найбільш занедбану в сучасну йому добу, тоді як у давніших часах ткацтво було добре розвинене, про що дає свідчення вже старокняжа доба: «Багата термінологія різних

гатунків матерій свідчить про розвинений промисел і торговлю старокняжої доби (...) поруч з тісним зв'язком з візантійською культурою, дуже часно приходять до нас вироби західної Європи: Франції і Фляндрії» [11, с. 61].

У цьому дослідженні автор згадує також гафтарство і вважає, що в його основі лежить східна, візантійська, україно-візантійська художня традиція з пізнішими західними впливами [11, с. 62]; згодом всі ці мотиви українські гафтарі перетворювали на свій лад і виконували своєрідні вироби, які слугували зразками для новіших так званих народних (селянських) вишивок і гафтів, пацборкових силянок (герданів), килимів.

Із вовняних виробів В. Січинський особливо вичленяє килимарство, як галузь, що досягла найбільшого розвитку і у світі має заслужену славу: «В порівнянні з виробами інших народів, український килим має своєрідний, власний стиль, а навіть своєрідну техніку виробництва» [11, с. 63]. І додає: «Нігде народна творчість не мала стільки простору для свобідного лету, образотворчої уяви, як саме в килимарстві. Багатство композиційних засобів і орнаментальних мотивів, глибоке і тонке розуміння колористики і сполуки барв та незрівнянна гармонія відтінків і основного кольору тла, все це свідчить про великі досягнення українського виробництва. На жаль історія самого виробництва у нас майже не досліджена, хоч праць про українські килими є чимало» [11, с. 75–76].

Виробництво металу – цей промисел в Україні був розвинений не менше, ніж інші, особливо великий вплив на «металярство» (як і на кераміку), на думку В. Січинського, мала доба грецьких колоній у Причорномор'ї. А місцеві територіальні відміни можна розпізнати вже зі скіфських часів (хоч скіфські вироби дають свій виразний тип і стиль) [11, с. 86]. Учений зауважує, що давні традиції місцевого виробництва сильно помітні в старокняжу добу (X – XIII ст.), коли «металярство» досягло дуже високого рівня, на що вказують численні знахідки ювелірних виробів та емалей. Відкриті майстерні у Києві, Каневі, Чернігові засвідчують, що виробництво було справді місцеве. Також майже винятково в українських руках було зосереджене народне ювелірне виробництво – це, звичайно, предмети оздобы: дукачі, ковтки, каблучки, персні, хрестики.

Підсумовуючи цей розділ, В. Січинський за-

уважає, що «...в теперішньому стані обрібна металева промисловість на Україні обмежується предметами першої потреби» [11, с. 97].

Насамкінець у своїх «Нарисах з історії української промисловости» учений досліджує історію розвитку деревообробної промисловости. Згадуючи, що ця галузь була знаною ще у старокняжу добу, автор вивчає збережені пам'ятки українського дерев'яного будівництва XVI – XVIII ст., які, на його думку, вказують на дуже високу культуру будівництва «...зі своїми виробленими мистецькими формами, своєю технологією та оригінальною конструкцією». Далі він пише: «Не було це будівництво безіменних майстрів чи «народного колективу», що мовляв, спонтанно, «інтуїтивно» будував свої будови – як це старалися з'ясувати деякі аматори мистецтва. Ні, це було діло рук вироблених і вишкolenих майстрів – вияв давньої виробленої культури» [11, с. 100].

Володимир Січинський вказує також на незвичайне багатство форм цвинтарних хрестів (культ мертвих), придорожніх фігур, хрестиків; високий рівень різьби по дереву засвідчують іконостаси, вироби релігійного і церковного вжитку.

Цей історичний огляд охоплює цілу українську територію в її етнографічних межах, що вчений вважає єдиним загальноприйнятим методом у всіх народів, який забезпечує суцільний, повний образ національних досягнень: «Коли ж в деяких частинах території чи в окремих історичних добах ми спостерігаємо явище інтрузії чужинців зі своїм капіталом, або як організаторів а навіть фактичних виконавців-майстрів, то все таки самий матеріал, що його дала земля і робочі руки залишалися українськими» [11, с. 4]. Тому автор і називає усю промисловість, що постала на українських землях, українською.

Висновки. Таким чином, В. Січинський у «Нарисах з історії української промисловости» ґрунтовно проаналізував виробництво паперу, скла, кераміки, фаянсу, порцеляни, тканин, килимів, обробку металів та дерева в Україні від найдавніших часів до поч. XX ст. Учений вважав, що саме історичний екскурс сприяє грандіозним можливостям розвитку промисловости в Україні в різноманітних галузях і ділянках виробництва. Він обґрунтовано довів, що українське мистецтво у всіх його проявах упродовж століть зберігало свою самобутність і ніколи не було складовою частиною сусідніх культур.

1. Брик І. Міжнародний з'їзд в справі народного мистецтва в Празі. Прага, 1928. 17 с.
2. Волинська порцеляна. Нова хата. 1936. № 15–16.
3. Кейван І. Володимир Січинський: Архітект, мистець-графік, мистецтвознавець, дослідник. Торонто: Євшан-зілля, 1957.
4. Кераміка. Українська Загальна Енциклопедія: у 3 т. Львів-Станіслав-Коломия. 1934. Т. 3. С. 473–476.
5. Кераміка: з історії українського промислового мистецтва. Промислово-торговельний вісник. Варшава, 1934. № 8/9.
6. Лист до І. Крип'якевича від 28 лютого 1930 р. УДІА. Львів. Ф. 357. Оп. І. Сп. 39. Арк. 18
7. Логвіна В. Л. В. Січинський – історик України. Наукові записки [Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського]. 2004. Вип. 7. С. 49–54. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_ist_2004_7_12 (дата звернення: 21.11.2020).
8. Межигірська порцеляна. Нова хата. 1936. № 20.
9. Металеві вироби. Енциклопедія Українознавства: у 2 т. Мюнхен-Нью-Йорк. 1949. Т. 1. С. 308–310.
10. Мушинка М. Володимир Січинський і русини-українці Східної Словаччини. Пряшів: Союз русинів-українців Словацької республіки, 1995.
11. Нариси з історії української промисловости. Львів. 1936. 112 с.
12. Подільське гончарство. Нова хата. 1937. № 4.
13. Ренесанс української кераміки. Нова хата. 1936. № 7–8.
14. Різьба. Українська Загальна Енциклопедія: у 3 т. Львів-Станіслав-Коломия. 1934. Т. 3. С. 449–452.
15. Січинський Я. Слово про батька. Володимир Січинський та Україна. Київ: Абрис, 1996.
16. Сучасна керамічна промисловість. Нова хата. 1937. №15–16.
17. Твори з дерева. Нова хата. 1934. № 12-а.
18. Ткацтво. Українська Загальна Енциклопедія: у 3 т. Львів-Станіслав-Коломия. 1934. Т. 3. С. 463–466.
19. Трембіцький А. Євфимій Січинський і Володимир Січинський дослідники українського гончарства, кераміки та порцеляни. Краєзнавство. 2006. № 1. С. 45–49. URL: http://resource.history.org.ua/publ/kraj_2006_1_45 (дата звернення: 21.11.2020).
20. Ужиткове (виробниче) мистецтво. Металеві вироби. Українська Загальна Енциклопедія: у 3 т. Львів-Станіслав-Коломия. 1934. Т. 3. С. 460–463.
21. Українська порцеляна. Календар Провидіння на 1952 р. Філадельфія, 1951. С. 87–103.
22. Українське народне мистецтво. Український вісник (Берлін). 1943. № 6–7.
23. Українське ужиткове мистецтво: Кераміка. Порцеляна. Металеві вироби. Ткацтво. Вишивки. Вироби з паперу. Писанки: альбом. Прага, 1943. 8 с., 47 табл.
24. Українське шкло. Нова хата. 1937. № 18.
25. Українські вишивки. Українська трибуна (Варшава). 1922. 6 січ., № 3.
26. Фабрична порцеляна II пол. XIX стол. Нова хата. 1936. № 22.
27. Шкляні вироби. Українська Загальна Енциклопедія: у 3 т. Львів-Станіслав-Коломия. 1934. Т. 3. С. 479–480.
28. Ukrainische Angewandte Kunst: Keramic. Porzellan. Metallzeugnisse. Weberei. Aushöbereien. Papierzeugnisse. Bemalte Eier: Album mit 47 Tafeln und 500 Zeichnungen. Praga, 1943. 8 s., 47 Tafel.

References

1. Brik, I. (1928). International Congress of Folk Art in Prague. Praha [in Ukrainian].
2. Volyn porcelain. (1936). Nova khata, 15–16 [in Ukrainian].
3. Keivan, I. (1957). Volodymyr Sichynsky: Architect, graphic artist, art critic, researcher. Toronto: Yevshanzillya [in Ukrainian].
4. Ceramics. (1934). Ukrainian General Encyclopedia: in 3 volumes. (Vols. 3), (pp. 473–476). L'viv-Stanislaw-Kolomyia [in Ukrainian].
5. Ceramics: from the history of Ukrainian industrial art. (1934). Promyslovo-torhovel'nyy visnyk, 8/9 [in Ukrainian].
6. Letter to I. Krypyakevych dated February 28, 1930, UDIA. Lviv. F. 357. Op. I. Mr. 39. Arc. 18.
7. Logvina, V. (2004). V. Sichinsky – historian of Ukraine. Naukovi zapysky [Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho univertsytetu imeni Mykhayla Kotsyubynskoho], 7, 49–54 Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_ist_2004_7_12
8. Mezhyhirsk porcelain. (1936). Nova khata, 20 [in Ukrainian].
9. Metal products. (1949). Encyclopedia of Ukrainian Studies: in 2 volumes. (Vols. 1), (pp. 308–310). Myunkhen-New-York [in Ukrainian].
10. Mushynka, M. (1995). Volodymyr Sichynsky and Ruthenian-Ukrainians of Eastern Slovakia. Pryashiv: Soyuz rusyniv-ukrayintsiv Slovats'koyi respubliky [in Ukrainian].
11. Essays on the history of Ukrainian industry. (1936). L'viv [in Ukrainian].

12. Podolsk pottery. (1937). Nova khata, 4 [in Ukrainian].
13. Renaissance of Ukrainian ceramics. (1936). Nova khata, 7–8 [in Ukrainian].
14. Carving. (1934). Ukrainian General Encyclopedia: in 3 volumes. (Vols. 3), (pp. 449–452). L'viv-Stanislaw-Kolomyia [in Ukrainian].
15. Sichinsky, J. (1996). A word about the father. Volodymyr Sichynsky and Ukraine. Kyiv: Abrys [in Ukrainian].
16. Modern ceramic industry. (1937). Nova khata, 15–16 [in Ukrainian].
17. Works of wood. (1934). Nova khata, 12-a [in Ukrainian].
18. Weaving. (1934). Ukrainian General Encyclopedia: in 3 volumes. (Vols. 3), (pp. 463–466). L'viv-Stanislaw-Kolomyia [in Ukrainian].
19. Trembitsky, A. (2006). Euthymius Sitsynsky and Volodymyr Sichynsky researchers of Ukrainian pottery, ceramics and porcelain. *Krayeznavstvo*, 1, 45–49 Retrieved from: http://resource.history.org.ua/publ/kraj_2006_1_45
20. Applied (production) art. Metal products. (1934). Ukrainian General Encyclopedia: in 3 volumes. (Vols. 3), (pp. 460–463). L'viv-Stanislaw-Kolomyia [in Ukrainian].
21. Ukrainian porcelain. (1951). *Kalendar Provydynnya na 1952 r.*, 87–103 [in Ukrainian].
22. Ukrainian folk art. (1943). *Ukrayins'kyi visnyk* (Berlin), 6–7, [in Ukrainian].
23. Ukrainian applied art: Ceramics. Porcelain. Metal products. Weaving. Embroidery. Paper products. Easter eggs. (1943). Praga [in Ukrainian].
24. Ukrainian glass. (1937). Nova khata, 18 [in Ukrainian].
25. Ukrainian embroidery. (1922). *Ukrayins'ka trybuna* (Varshava), 3 [in Ukrainian].
26. Factory porcelain 2 floor. XIX s. (1936). Nova khata, 22 [in Ukrainian].
27. Glass products. (1934). Ukrainian General Encyclopedia: in 3 volumes. (Vols. 3), (pp. 479–480). L'viv-Stanislaw-Kolomyia [in Ukrainian].
28. *Ukrainische Angewandte Kunst: Ceramic. Porzellan. Metallzeugnisse. Weberei. Aushöbereien. Papierzeugnisse. Bemalte Eier: Album mit 47 Tafeln und 500 Zeichnungen.* Praga, 1943. 8 s., 47 Tafel.

ANNOTATION

Patyk Roksolana. «Essays on the History of Ukrainian Industry» (1936): on the study of the theoretical heritage of Volodymyr Sichynsky.

The purpose of the study is to review the scientific and theoretical heritage of V. Sichinsky, created in the period 1923–1943, in particular the range of literature that formed the basis of the study of the history of Ukrainian industry. This period, the so-called «Prague», is considered one of the most fruitful in the research and creative work of V. Sichinsky. At this time he works as a teacher at the Ukrainian Studio of Plastic Arts, Ukrainian Higher Pedagogical Institute Drahomanov, Ukrainian Free University. Volodymyr Sichynsky was habilitated for the title of associate professor, and later for his work on art theory he was awarded the title of professor of the art history department of the Faculty of Philosophy. The scientist actively developed and deepened his scientific research, made numerous reports and publications on Ukrainian art history, participated in a number of international congresses, where he presented his scientific achievements. Volodymyr Sichynsky publishes his scientific articles, reviews, reports on folk art and architecture, the history of the development of arts and crafts, the activities of Ukrainian artists and more in the publications «Scientific Collection», «Ukraine» and «Bibliological News».

Research methodology. The comparative-typological method of analysis of V. Sichinsky's theoretical works is applied. Methods of scientific research of texts were also chosen for the study of theoretical heritage, in particular, the method of classification, which contributed to a detailed study of decorative and applied arts, including the history of Ukrainian industry, its division by subject and issue. The scientific novelty of the study is that for the first time an analysis of the scientific and theoretical heritage of V. Sichynsky in the context of studying the history of Ukrainian industry. Conclusions. It is established that Prague became a platform for further formation of the scientist V. Sichinsky. The result of the scientist's activity in the period 1923–1943 was a number of scientific works that made a significant contribution to the development of domestic art history, history and theory of decorative and applied arts, including analysis of historical facts about the development of Ukrainian industry.

Key words: theoretical heritage, Prague period, decorative and applied arts, Ukrainian industry.